

24.11.2020

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle

Asia Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työttömyysturvalain 11 luvun 4 b §:n sekä eräiden työttömyysturvalain ja julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta annettujen lakien voimaantulosäännöksen muuttamisesta (HE/229/2020vp)

UUDENMAAN ELY-KESKUKSEN LAUSUNTO

Uudenmaan ELY-keskus (jälj. ELY-keskus) pitää esitystä kannatettavana. Hallitus on päättänyt useista COVID-19 tautitilanteessa lomautettujen ja muiden työttömien sekä yrittäjien työttömyysturvaa ja työ- ja elinkeinotoimiston palveluja koskevista väliaikaisista muutoksista. On selvää, että akuutissa kriisitilanteessa tehtyjä väliaikaisia muutoksia on ryhdyttävä jossain vaiheessa purkamaan. ELY-keskus pitää hyvänä sitä, että palaaminen normaalitilanteessa vallitsevan sääntelyn piiriin tehdään hallitusti ja porrastetusti.

Uudenmaan ELY-keskuksen Oikeudelliset palvelut – yksikkö (jälj. Oikeudelliset palvelut) vastaa valtakunnallisesti TE-hallinnon (TE-toimistot, ELY-keskukset, KEHA-keskus, TE-ASPAs) oikeudellisesta tuesta ja neuvonnasta. Oikeudelliset palvelut – yksikkö tulee tarjoamaan oikeudellista neuvontaa myös työllisyyden kuntakokeiluille. Lausunnossa esitetään huomioita erityisesti Oikeudelliset palvelut – yksikön tehtävien näkökulmasta.

Kuten edellä on mainittu, COVID-19 tautitilanteessa on tehty useita väliaikaisia lakimuutoksia julkisia työvoima- ja yrityspalveluja ja työttömyysturvaa koskevaan sääntelyyn. Oikeudelliset palvelut on yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön ja KEHA-keskuksen kanssa vastannut siitä, että TE-toimistoille on laadittu ohjeistuksia koskien sitä, mitä lakimuutos käytännössä tarkoittaa ja mitä toimenpiteitä se TE-toimistolta edellyttää. Lisäksi Oikeudelliset palvelut on vastannut TE-toimistojen kysymyksiin, koskien lakimuutoksia ja ylläpitänyt usein kysyttyjen kysymysten palstaa em. kokonaisuuksiin liittyen.

Esityksen mukaan osaa nyt voimassa olevista väliaikaisista muutoksista jatketaan ja osa taas päättyy tämän vuoden loppuun. Siltä osin, kun väliaikaiset muutokset lainsäädäntöön jatkuvat, niitä on esitetty päättyväksi useaan eri määräpäivään mennessä, vuoden 2021 aikana. Selvää on, että mikäli asia etenee esitetyllä tavalla, tulee väliaikaiset muutokset osaltaan aiheuttamaan ohjeistuksen tarvetta sekä TE-toimistojen, että työllisyyden kuntakokeiluun osallistuvien kuntien osalta. Oikeudelliset palvelut – yksikössä ei kuitenkaan nähdä kuvatun työn määrää kohtuuttoman suurena. Neuvonta ja ohjeistus kokonaisuuteen liittyen pystytään hoitamaan hyvässä yhteistyössä hallinnon eri toimijoiden kanssa.

Uudenmaan ELY-keskus kiinnittää kuitenkin huomiota esityksessä seuraavaan: COVID-19 tautitilanne ei ole ohi mutta tästä huolimatta on tehty ratkaisu siitä, että tautitilanteessa säädettyjä, väliaikaisiksi tarkoitettuja muutoksia ryhdytään purkamaan. Toimeenpanon kannalta kuitenkin raskain tilanne on se, että väliaikaisia muutoksia jatketaan vain lyhyitä jaksoja kerrallaan, jonka jälkeen arvioidaan tilannetta uudelleen. Useimpien muutosten osalta lisätyötä tulee näissä nivelkohdissa aina, huolimatta siitä, jatketaanko voimassaoloa kokonaan, osittain tai päättyvätkö ne. Tautitilanteen kehittymisen ennakointi on ymmärrettävästi vaikeaa, mutta todennäköiseltä näyttää, että alkuvuosi 2021 mennään vielä nykyistä vastaavissa olosuhteissa. Olisiko siis vielä syytä harkita, onko väliaikainen muutos esimerkiksi yrittäjien työmarkkinatukioikeuteen liittyen mitoitettu ajallisesti riittävän pitkälle, tilannekuva huomioon ottaen.

Yksikön päällikkö

Raisa Erma